gemeente harderwijk

Samen werken aan de toekomst

Collegeprogramma 2026-2030

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Inleiding	6
Wonen en ruimte	8
Veiligheid	12
Zorg, preventie en ondersteuning	15
Inwonersparticipatie	22
Sport en bewegen	23
Duurzaamheid	25
Mobiliteit en bereikbaarheid	30
Economie	34
Cultuur en recreatie	38
Onderwijs	40
Bestuur en organisatie	42
Financiën	43

Voorwoord

Harderwijk en Hierden zijn prachtige plekken om te wonen, te werken en te genieten. Met onze rijke historie, het vele groen en het levendige water zijn we ontzettend trots op onze geweldige gemeente. In 2031 bestaat Harderwijk 800 jaar en Hierden 700 jaar. Al die tijd wordt er al gewerkt om de stad en ons dorp nog beter te maken. Wij zetten dit met volle kracht voort. Met een scherpe blik op de toekomst zetten we ons in om Harderwijk en Hierden zo mooi en leefbaar mogelijk te maken. Samen maken we van onze buurt een levendige, gastvrije en bruisende plek waar iedereen zich direct thuis voelt.

Als gemeente doen we veel, en dat doen we met maatschappelijk geld. Daarom gaan we zorgvuldig met onze middelen om en maken we scherpe keuzes. Door onze capaciteit te richten op wat er écht toe doet, werken we slagvaardig aan resultaat. Zo kunnen we onze gemeente in 2031 optimaal tot haar recht laten komen. In dit programma leest u waar wij de komende vier jaar prioriteit aan geven om dit te bereiken.

Inwoners op één

Inwoners staan centraal in alles wat we doen. Het welzijn en woonplezier van inwoners zijn de rode draad in al onze plannen. Er gaat al veel goed, wij zetten ons in om het nóg beter te maken. Echt geluk en leefplezier ontstaan in de straat, de buurt en de wijk. We kijken verder dan alleen economische groei of financiële middelen. We zorgen voor een veilige, gezonde, sociale en groene leefomgeving waar iedereen zich gehoord, gekend en gesteund voelt. En waar iedereen zich bovenal thuis kan voelen.

We investeren in sterke wijknetwerken, laagdrempelige ondersteuning, passende huisvesting en een uitnodigende openbare ruimte. Zo bouwen we samen aan een gemeenschap waarin iedereen naar vermogen mee kan doen en van betekenis kan zijn. We beginnen met een solide basis: goede wijken en buurten in combinatie met sterke voorzieningen zo dichtbij als mogelijk. Onze samenwerking met inwoners groeit doordat we zaken niet alleen voor inwoners regelen, maar vooral samen met inwoners oppakken.

Om dit te bereiken zetten we in op:

Thuis in een passende woning

We willen dat iedereen in onze gemeente een passende woning kan vinden. We maken daarom snelheid met het bouwen van woningen. Om dit te realiseren geven we prioriteit aan onze grote projecten: Waterfront, Harderweide, Kranenburg en Nieuw Weiburg. Wij zetten ons in om tot en met 2030 ruim 2200 woningen te bouwen voor onze inwoners in een omgeving waarin het fijn wonen is. Samen met onze partners, zoals de woningcorporaties, werken we proactief aan de realisatie hiervan.

Sterke sociale basis en ondersteuning dichtbij

Goede voorzieningen beginnen met laagdrempelige steunpunten en Stevige Lokaal Teams. Dit zijn professionele wijkteams die brede en laagdrempelige ondersteuning bieden aan inwoners, jeugdigen en gezinnen. Op deze manier krijgen inwoners bij tegenslag snel en in hun eigen vertrouwde omgeving

ondersteuning. Niemand staat er alleen voor. Samen met onze uitvoerende partners investeren we in het stimuleren van ontmoeting en verbinding in wijken en buurten.

Verbonden en veilige buurt

We willen dat iedereen veilig is en zich ook veilig voelt. Om de veiligheid en leefbaarheid te versterken, breiden we het team Handhaving uit voor meer zichtbaar toezicht. Daarnaast bouwen we aan sterke wijknetwerken en contact tussen buren, zodat mensen elkaar kennen en zich veilig en vertrouwd voelen in hun eigen leefomgeving. Wij zijn ervan overtuigd dat leefbaarheid, veiligheid en welzijn pas echt verbeteren als we daar gezamenlijk de schouders onder zetten. Zo bouwen we aan een gemeenschap waarin mensen naar elkaar omkijken, elkaar helpen en van betekenis zijn.

Gezonde, groene en bereikbare omgeving

Groen doet goed. We richten onze openbare ruimte klimaatbestendig en groen in, zodat die uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en ontspannen. Daarbij zorgen we dat straten, pleinen en parken schoon, heel, toegankelijk en veilig zijn. We willen namelijk dat elke inwoner, ongeacht leeftijd, achtergrond of mobiliteit, zich welkom en prettig voelt in de buitenruimte. Om dit te realiseren stellen we een concreet actieplan op waarin we meerdere locaties in onze gemeente integraal aanpakken. De herinrichting van de openbare ruimte aan de Goeman Borgesiuslaan gebruiken we hierbij als voorbeeld.

Meedoen, ondernemen en samenwerking

Ook ondernemers zijn voor ons onmisbare partners. We intensiveren de samenwerking tussen gemeente, ondernemers en onderwijs, de triple-helix, en trekken ook regionaal nauw samen op om duurzame economische bloei mogelijk te maken.

We geloven in een krachtige en dynamische samenwerking met inwoners en ondernemers om samen te bouwen aan de toekomst van Harderwijk en Hierden. Kennis, ideeën en ervaringen uit de samenleving halen we actief in een vroeg stadium op. Met vernieuwende vormen van participatie, zoals een burgerberaad en een inwonerspanel, geven we inwoners echte invloed. Omdat we de stem van alle inwoners belangrijk vinden, zoeken we heel bewust ook de mensen op die minder zichtbaar of hoorbaar zijn.

Wij wensen u veel plezier met het lezen van dit collegeprogramma. Wij kijken er enorm naar uit om de komende vier jaar samen met u aan de slag te gaan.

College van B&W

Jeroen Joon

Diliana Pool-Smit

Marcel Heldoorn

Jo van Egmond

Wilco Mazier

Inleiding

Op maandag 6 juli 2026 presenteerden Gemeentebelang, ChristenUnie, VVD en CDA het coalitieakkoord ‘Meedoen en doorpakken’. Daarin staan de plannen voor de komende vier jaar en wat die voor u betekenen. In dit collegeprogramma hebben we die ambities vertaald naar concrete acties: voor onze inwoners en ondernemers, voor onze wijken en buurten en voor heel Harderwijk en Hierden.

Zorgvuldig en integraal proces

De totstandkoming van het collegeprogramma is een zorgvuldig doorlopen, integraal proces geweest. Hierin is nauw samengewerkt met de directie, teamleiders en adviseurs.

Na de presentatie van het coalitieakkoord 'Meedoen en doorpakken' is voor de zomer van 2026 de start gemaakt om de ambities te vertalen naar concrete, uitvoerbare acties binnen de financiële kaders. In de Kaderbrief 2027-2030 van 23 juni 2026 hebben we aangegeven dat voorgenomen besluiten en overige aanmeldingen ook zijn betrokken en afgewogen bij het proces rondom dit collegeprogramma. In een reeks collectieve werksessies zijn de inhoudelijke acties gedefinieerd.

Gezien de vele wensen en de beschikbare financiële ruimte is er intensief geprioriteerd. Onderwerpen zijn gewogen op basis van noodzakelijkheid en impact, wat heeft geleid tot een heldere schifting in categorieën. Parallel hieraan is het geheel financieel getoetst, zodat de plannen volledig in balans zijn met de begroting en de beschikbare structurele en incidentele middelen.

Dit heeft geleid tot een realistisch en gedragen collegeprogramma voor de periode 2026-2030 dat door de organisatie kan worden uitgevoerd

Leeswijzer

Het collegeprogramma is opgebouwd in dezelfde structuur als het coalitieakkoord 2026-2030 Meedoen en doorpakken. In de volgende hoofdstukken leest u wat we doen om bij te dragen aan geluk in onze gemeente. Zodat iedereen hier met plezier woont, werkt en leeft.

Per hoofdstuk leest u onze belangrijkste speerpunten en prioriteiten. En geven we kort aan wat we nog meer doen om onze doelen te realiseren.

In de bijlage vindt u de financiële effecten van het collegeprogramma. Hierin staat ook uitgebreider beschreven wat we met een actie willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Hierin staat ook wat de kosten zijn.

Wonen en ruimte

We willen een toekomstbestendige gemeente, waarbij we woningen bouwen, de infrastructuur op orde hebben en waarbij we rekening houden met de wensen en behoeften van de samenleving. Hierbij behouden we de ruimtelijke kwaliteit van onze prachtige gemeente met natuur, water en historie.

Leefbare wijken

Elke wijk is uniek en vraagt om een aanpak die aansluit bij de lokale dynamiek, behoeften en kansen. Met een integrale wijkaanpak brengen we alle krachten in de buurt samen. We geloven dat we de leefbaarheid, veiligheid en het welzijn in onze wijken echt kunnen verbeteren als we dit gezamenlijk aanpakken.

Dit doen we door te bouwen aan een sterk netwerk waarin professionals en bewoners, ondernemers, vrijwilligers, wijkinitiatieven, politie, handhaving, wijkmanagers en -beheerders, en maatschappelijke partners, structureel en nauw met elkaar samenwerken. Door elkaar te ontmoeten en te weten wat er op alle verschillende aspecten in de wijk speelt, kunnen we proactief handelen en elkaar versterken.

We wachten niet af tot problemen zich opstapelen, maar sluiten aan bij wat er leeft in de buurt. Dankzij korte lijnen, de verbindende rol van onze wijkmanagers, en een vaste netwerkstructuur in de wijk zorgen we ervoor dat signalen snel worden opgepakt. Zo maken we onze wijken samen sterker, hechter en toekomstbestendig.

Wonen

Wij willen dat Harderwijk en Hierden plekken zijn waar iedereen zich thuis kan voelen en waar voor iedereen een passende woning te vinden is. We willen voldoende betaalbare woningen om in de behoefte van onze inwoners te voorzien. Daarom geven we nieuwe woonwijken, zoals Nieuw-Weiburg, het Waterfront, Harderweide en Kranenburg-Noord prioriteit. Zo kunnen we sneller huizen bouwen. Hierbij is twee derde van de nieuwe woningen betaalbaar.

In 2027 herzien we ons volkshuisvestelijk omgevingsprogramma. Daarin maken we afspraken over hoeveel en welke woningen we bouwen. En voor welke groep, bijvoorbeeld starters, senioren, mensen die zorg nodig hebben, statushouders, en woonwagenbewoners. We bouwen gevarieerd, zowel in woningtypes als woonmilieus.

De woonopgave in Harderwijk en Hierden is groot. Wij willen dat er voor iedereen een passende en betaalbare woning is. Wij zetten ons in om tot en met 2030 ruim 2800 woningen te bouwen voor onze inwoners in een omgeving waarin het fijn wonen is. We maken duidelijke afspraken en werken samen met woningcorporaties en ontwikkelende partijen om deze woningen te realiseren en langdurig beschikbaar te houden.

Tot en met 2030 willen we de volgende aantallen woningen opleveren.

Jaar	Toe te voegen woningen	Waarvan sociale huur	Waarvan middenhuur	Waarvan betaalbare koop
2026	273	84	0	118
2027	331	80	10	81
2028	640	189	11	116
2029	411	160	79	51
2030	637	290	14	162
Totaal	**2.292**	**803**	**114**	**528**
%	100%	35%	5%	23%

Daarnaast willen we doorstroming op de woningmarkt bereiken. 55+-ers die niet meer passend wonen, willen we de mogelijkheid bieden om te kunnen verhuizen naar een meer passende woning. Bijkomend effect is dat we hiermee een verhuisketen realiseren, waarmee meerdere huishoudens passend(er) kunnen wonen.

Een integraal plan voor Hierden

Het gebiedsprogramma Hierden Dorp is afgerond. Dit programma is een uitwerking van de Omgevingsvisie en biedt ruimte aan initiatieven vanuit de Hierdense samenleving. Om de initiatieven in het dorpshart optimaal op elkaar aan te laten sluiten, werken we samen met bewoners en een adviesbureau aan een samenhangend ontwikkelkader: Hart van Hierden. Dit kader vormt vanaf 2027 het fundament voor de verdere uitwerking van onder meer de basisschool als centraal middelpunt, een nieuwe supermarkt, een ontmoetingsruimte en ruimte voor zorg, wonen en groen.

Binnen dit ontwikkelkader realiseren we woningen die aansluiten bij de behoeften van het dorp, zoals voor starters en senioren. We onderzoeken de mogelijkheden binnen de regionale Huisvestingsverordening om inwoners met een binding aan Hierden meer kansen te geven op sociale huur- en betaalbare koopwoningen. Ook bespreken we in de regio hoe kernen hun eigen karakter kunnen behouden. Initiatieven van Hierdenaren om samen woningen te ontwikkelen, bijvoorbeeld in collectief particulier opdrachtgeverschap, ondersteunen we. Daarnaast treffen we in deze de nodige voorbereidingen zodat er ook na 2030 gebouwd kan blijven worden, waarmee we het gebiedsprogramma langdurig en duurzaam uitvoeren.

Wat doen we nog meer?

- Samen met de woningcorporaties maken we een plan over hoe we nog gerichter kunnen inzetten op doorstroming. We blijven ook de doorstroomvoorrang inzetten via de huisvestingsverordening.
- We blijven, samen met de corporaties, de verhuiscoach inzetten.
- We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om binnen de koopsector in te zetten op doorstroming.
- We gaan verder met het ontwikkelen van de 36 woonwagenstandplaatsen aan de Glindweg. Op basis van een geactualiseerd behoefteonderzoek voeren we een locatieonderzoek uit voor meer woonwagenstandplaatsen.

- We houden ons aan de Spreidingswet. We voeren een locatieonderzoek uit naar een of meerdere locaties voor asielopvang. En we hebben hierover afstemming in de regio. We zorgen voor een intensief participatietraject waarmee inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties vanaf de start betrokken worden bij keuzes rondom de opvang.
- We controleren in ieder geval twee keer per jaar of er sprake is van overtredingen in het kader van de zelfbewoningsplicht. En we handhaven hierop.
- Speculatie, snelle doorverkoop met winst, voorkomen we door het anti-speculatiebeding op te leggen bij de bouw van betaalbare woningen.
- Nadat het grondbeleid is vastgesteld, maken we het ruimtelijk ontwikkelbeleid voor de uitvoering. Hierin maken we concrete keuzes voor onze gebiedsontwikkeling op korte en lange termijn. Op deze manier kunnen we bepalen hoe we de schaarse ruimte, met uiteenlopende belangen, inrichte

Voorzieningen

De komende jaren zal Harderwijk groeien naar 55.000 inwoners. Die inwoners maken gebruik van voorzieningen, zoals onderwijs, cultuur, sport, zorg, welzijn, maatschappelijke en commerciële voorzieningen. De behoefte aan deze voorzieningen brengen we in kaart, zodat we weten of ons voorzieningenniveau nog aansluit bij de behoefte van onze inwoners. En zodat we ervoor kunnen zorgen dat onze voorzieningen ook in de toekomst blijven aansluiten op de behoefte.

Elke wijk een inclusieve speeltuin

Samen met inwoners hebben we het programmaonderdeel BOSS binnen het Omgevingsprogramma Mens en Maatschappij opgesteld. Hét onderdeel als het gaat om Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten, en voor iedereen. We werken toe naar de vaststelling en uitvoering van het programmaonderdeel BOSS. Hieruit realiseren we 5 BOSS-zones. Dat zijn groene plekken die geschikt zijn voor iedereen, zodat samen bewegen, ontmoeten en spelen gestimuleerd wordt. Een BOSS-zone heeft een uniek karakter en verschillende voorzieningen, ook voor mensen met een beperking. Wij vinden het belangrijk dat dit in elke wijk mogelijk is. Daarom zorgen we dat de BOSS-plekken die in elke wijk komen, ook tenminste één speelvoorziening hebben voor mensen met een beperking. Op deze manier wordt het in elke wijk mogelijk om elkaar te ontmoeten, samen te bewegen en samen te spelen.

Aanpassen Sportboulevard Baanweg

In 2025 heeft de raad de motie Herinrichting Baanweg Sportboulevard aangenomen. In 2026 is een schetsontwerp opgesteld voor herinrichting van de Baanweg en uitbreiding van het P+R-terrein. Dit plan voeren we uit. Op deze manier geven we de sportboulevard Baanweg een kwaliteitsimpuls, verbeteren we de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid en breiden we de parkeercapaciteit bij het station uit.

Wat doen we nog meer?

- We stellen een omgevingsprogramma Mens en Maatschappij, onderdeel voorzieningen, op.
- We maken een omgevingsprogramma voor het winkelcentrum Stadsweiden waarin maatregelen zijn opgenomen die het gebied de komende jaren laten transformeren tot een levendige ontmoetingsplek in de wijk.
- We maken voor de korte termijn een plan voor revitalisering en de vergroening van het gebied Vuldersbrink. Tegelijkertijd werken we voor de lange termijn aan een plan voor herontwikkeling van de Vuldersbrink en omgeving.

HANDHAVING
33-HH-05

Veiligheid

We willen dat iedereen veilig is en zich ook veilig voelt. Niet alleen buiten op straat, maar ook op het werk, bij sportverenigingen, op school en online. De wereld om ons heen verandert en dat merken we ook in onze gemeente. Het is onze taak om voor een veilige omgeving te zorgen. We luisteren naar de zorgen van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. We willen de veiligheid en leefbaarheid van onze gemeente versterken. We zetten daarom in op een integrale wijkaanpak. En we pakken overlastlocaties aan.

Veiligheid op straat

Veiligheid op straat is de basis om prettig te kunnen wonen en leven in Harderwijk en Hierden. Om de veiligheid en leefbaarheid in onze wijken, in het centrum, op bedrijventerreinen en in het buitengebied te versterken, zetten we in op meer zichtbaar toezicht en handhaving op straat. Hiervoor breiden we de formatie van het team Handhaving uit met 3 FTE’s.

Door de uitbreiding van het aantal handhavers kunnen we ook de samenwerking tussen de boa's, wijkagenten, buurtpreventieteams en inwoners versterken. Zo kunnen we overlast vroegtijdig signaleren en aanpakken. Zo werken we gericht aan het verbeteren van de daadwerkelijke én ervaren veiligheid op straat.

Openbare orde en veiligheid

De komende jaren vragen een aantal veiligheidsthema’s om extra aandacht. De aard en omvang van de gesignaleerde problematiek, in combinatie met nieuwe en veranderende veiligheidsrisico’s, vormen de aanleiding om de aanpak van een aantal thema’s te versterken. We werken aan een nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP). In dit plan zetten we de komende vier jaar extra in op Jeugd en Veiligheid, georganiseerde criminaliteit en ondermijning, Zorg en Veiligheid en Weerbaarheid.

Jeugd en Veiligheid

Binnen de lokale zorg- en veiligheidsstructuur en het Zorg- en Veiligheidshuis versterken we de aanpak van jeugdoverlast, kwetsbare jongeren en jeugdcriminaliteit. We voeren stevig de regie op complexe casuïstiek rondom jongeren en gezinnen, zodat we de juiste zorg- en veiligheidsinterventies kunnen inzetten. Daarnaast onderzoeken en implementeren we bewezen effectieve aanpakken tegen jonge aanwas en leggen we actief de verbinding met preventieve beleidsvelden, zoals Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO).

Georganiseerde criminaliteit en ondermijning

We pakken signalen van ondermijning actief en integraal op, waarbij we strafrechtelijke en bestuursrechtelijke interventies nauw afstemmen met onze veiligheidspartners. Om dit te realiseren zorgen we voor een zichtbaar en toegankelijk team Openbare Orde en Veiligheid (OOV) en blijven we investeren in bewustwording. Binnen de geldende privacywetgeving verbeteren we onze informatiepositie. Verder ontwikkelen we nieuw beleid tegen mensenhandel, gericht op handhaving, controles en slachtofferzorg. We werken de gemeentelijke aanpak en rol bij zorgfraude verder uit. En zetten we vroegtijdig in op de aanpak van jonge aanwas. We bieden passende ondersteuning voor jongeren die al in de criminaliteit verzeild zijn geraakt.

Zorg en Veiligheid

We willen de leefbaarheid en veiligheid in onze gemeente beschermen door vroegtijdig in te grijpen bij kwetsbare inwoners met complexe psychosociale, psychiatrische of verslavingsproblematiek. Door de inzet van een sterk lokaal team in het sociaal domein willen we problemen sneller signaleren. Zo voorkomen we dat situaties escaleren en een risico vormen voor de betrokkene zelf, de directe omgeving en de openbare orde.

We continueren de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) en borgen de kennis rondom de Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE) om tijdig en effectief in te grijpen bij oplopende (gezins)problematiek. In regionaal verband ontwikkelen we het Zorg- en Veiligheidshuis verder als regie- en expertisecentrum voor de meest complexe casussen, en verbeteren we het zorgaanbod voor personen met onbegrepen gedrag (inclusief zorg buiten kantoortijden). Tot slot zorgen we via actieve opvolging van BIJ-meldingen voor een sluitende aanpak bij de terugkeer van ex-gedetineerden en actualiseren we regionaal het beleid rondom mensenhandel voor betere slachtofferzorg.

Weerbaarheid

We willen een weerbare samenleving die voorbereid is op de gevolgen van langdurige verstoringen, zoals stroom- of wateruitval, digitale ontwrichting of klimaatgerelateerde crises. Omdat het niet de vraag is óf, maar wannéér we hiermee te maken krijgen, is voorbereiding cruciaal. Ons doel is dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zich bewust zijn van de risico's en weten hoe zij zichzelf en elkaar in de eerste fase kunnen helpen (zelf- en samenredzaamheid), aangezien hulpdiensten in een noodsituatie niet overal tegelijk kunnen zijn.

Daarnaast willen we als gemeente, samen met onze partners, scherp inzicht hebben in de lokale kwetsbaarheden en de mogelijke maatschappelijke gevolgen van deze dreigingen. We streven ernaar dat vitale voorzieningen zo veel mogelijk blijven functioneren en dat de continuïteit van onze eigen gemeentelijke organisatie en de bevolkingszorg robuust is, zodat we onze essentiële taken te allen tijde kunnen blijven uitvoeren.

Samen met partners, waaronder de veiligheidsregio, brengen we de lokale risico's en kwetsbare groepen in beeld en maken we afspraken over verantwoordelijkheden bij ontwrichtende situaties. We informeren inwoners actief over wat zij zélf kunnen doen om zich voor te bereiden. Ook stimuleren we inwoners om met buurtgenoten het gesprek aan te gaan hoe men elkaar kan ondersteunen tijdens een noodsituatie. Daarnaast prepareren we noodvoorzieningen, oefenen we met relevante crisisscenario's en brengen we de kritieke processen van onze eigen gemeentelijke organisatie in kaart om de continuïteit van onze dienstverlening te borgen.

Deze vier thema’s vragen de komende periode om gerichte aandacht en een integrale aanpak. Hierbij staat preventie, handhaving en samenwerking tussen gemeente, veiligheidspartners, ondernemers en inwoners centraal. We spelen op tijd in op ontwikkelingen en kwetsbaarheden binnen deze thema’s. Dit betekent overigens niet dat andere veiligheidsvraagstukken buiten beeld blijven. Onderwerpen als verkeersveiligheid, woninginbraken, fietsendiefstal, zedenmisdrijven en cybercrime worden waar nodig binnen de prioriteiten of via de reguliere veiligheidsaanpak opgepakt.

Zorg, preventie en ondersteuning

We willen een gemeente zijn waarin elke inwoner de kans heeft om kansrijk op te groeien, een prettig leven te leiden en gezond ouder te worden. Het is belangrijk om hierbij te luisteren naar de behoeften en wensen en mensen actief te betrekken bij besluitvorming. We focussen ons op het versterken van het welbevinden van mensen en gemeenschappen. Zo bevorderen we inclusie, sociale rechtvaardigheid en duurzame verandering in het sociaal domein.

We geven uitvoering aan de Nota Sociaal Domein 2024-2029 ‘Samen doen wat nodig is’. De beweging naar voren staat centraal. We versterken de mogelijkheden voor vroegtijdige, laagdrempelige ondersteuning, zodat problemen worden voorkomen of verminderd. Hierdoor blijft specialistische zorg en ondersteuning bereikbaar, beschikbaar en betaalbaar voor inwoners die deze nodig hebben. Een sterke sociale basis is nodig om de verschuiving van zorg en ziekte naar gezondheid en welzijn mogelijk te maken. Daarom investeren we in een sterke sociale basis, waarin inwoners elkaar kunnen ontmoeten, ondersteunen en waar mogelijk zelf of samen oplossingen vinden voor alledaagse ondersteuningsvragen.

Inzetten op Stevige Lokale Teams

Met de ontwikkeling van Stevige Lokale Teams willen we dat inwoners van Harderwijk met ondersteuningsvragen snel, laagdrempelig en dichtbij terechtkunnen bij een herkenbaar lokaal team. Het team kijkt breed naar de situatie, biedt waar mogelijk direct basisondersteuning en blijft een vertrouwd aanspreekpunt. Zo versterken we de eigen regie van inwoners en organiseren we ondersteuning eerder, meer integraal en dichter bij de leefwereld.

We ontwikkelen in Harderwijk Stevige Lokaal Teams voor inwoners van 0 tot 100 jaar. We geven hiermee invulling aan het landelijke Convenant Stevige Lokale Teams door laagdrempelige ondersteuning te bieden, aansluitend bij de Harderwijkse behoefte. We werken de inrichting van de toegang en de afbakening van basisondersteuning uit en bepalen de positie van onder meer Inclusief in de Buurt, CJG, Meerinzicht, welzijn en andere partners. Het team biedt informatie en advies, brede vraagverheldering, basisondersteuning, regie en waar nodig een integraal plan. We werken zoveel mogelijk met één vast aanspreekpunt. Tegelijk versterken we de samenwerking met de sociale basis en specialistische partners en passen we opdrachten, subsidies en inkoop hier stapsgewijs op aan.

Daarnaast zetten we de regionale middelen in om inwoners die dat nodig hebben in hun eigen buurt beter te ondersteunen. Zo voorkomen we dat hun problemen verergeren en zorgen we voor betere oplossingen voor wonen, zorg en ondersteuning dicht bij huis.

Kansrijk opgroeien

We willen dat jeugdigen gezond en veilig opgroeien in een kansrijke omgeving en dat het gezin en de omgeving voldoende middelen hebben om alledaagse problemen op te vangen. We borgen tijdige, laagdrempelige ondersteuning en preventie structureel. Door outreachend jongerenwerk in de wijken en op school signaleren we problemen, zoals eenzaamheid, schoolverzuim, spanningen thuis en moeite met basisvaardigheden vroegtijdig. We normaliseren alledaagse opgroeivragen, waarmee zwaardere en duurdere jeugdhulp - specialistische ondersteuning - wordt voorkomen.

We faciliteren de ontmoetingsmogelijkheden tussen jongeren

Dit doen we samen met jongeren. We zetten in op outreachend jongerenwerk, waarbij jongeren actief worden opgezocht op de plekken waar zij samenkomen. Eerdere verkenningen laten zien dat het realiseren van een vaste ontmoetingsplek voor jongeren niet vanzelfsprekend aansluit bij hun veranderende behoeften en de praktische mogelijkheden. De nadruk bij het outreachende jongerenwerk ligt daarom op het bouwen van relaties, het versterken van de verbinding met de buurt en het normaliseren van ontmoetingen in de openbare ruimte. Vanuit dit contact met jongeren onderzoeken we welke vormen van ontmoeting en welke ondersteuning daadwerkelijk aansluiten bij hun behoeften.

Samenwerking Jeugdhulpregio Noord-Veluwe

We werken binnen de jeugdhulpregio Noord-Veluwe samen om passende en kwalitatief goede jeugdhulp beschikbaar te houden voor kinderen, jongeren en gezinnen die deze nodig hebben. Daarbij versterken we de verbinding tussen de lokale ondersteuning en de regionaal georganiseerde specialistische jeugdhulp. We zetten in op een samenhangend en toekomstbestendig zorgaanbod, met bijzondere aandacht voor jeugdigen met complexe ondersteuningsvragen.

In het kader van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg werken we samen met de regiogemeenten aan de vorming van een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp. Hiermee versterken we de gezamenlijke verantwoordelijkheid, regionale sturing en samenwerking bij de inkoop en beschikbaarheid van specialistische jeugdhulp.

Wat doen we nog meer?

- We zetten gerichte interventies, zoals praktische thuisbegeleiding, preventieve logopedie en een jeugdarts bij schoolverzuim, voort en versterken die. Dit doen we ook voor vroegsignalering en outreachend werk.
- We zetten in op de Gezinsgerichte Wijkaanpak.
- We zetten outreachend jongerenwerk in op straat, in de wijken en op school, in nauwe samenwerking met het onderwijs, GA!Harderwijk, politie/handhaving en het CJG.
- We continueren de Persoonsgerichte Aanpak, die zich ook richt op jongeren in een zeer kwetsbare situatie, en versterken hierbij het netwerk.
- We zetten specialistisch jongerenwerk in, om complexe of vastlopende situaties van jongeren te doorbreken.
- We borgen de mogelijkheid voor flexibel ad-hoc maatwerk, zodat professionals direct kunnen handelen naar wat een jongere nodig heeft, zonder administratieve drempels of indicaties vooraf.
- We zetten in op tijdige ondersteuning voor het kind en het gezin.

- We versterken de regie en sturing op externe partners door duidelijke resultaatafspraken te maken.
- We hebben aandacht voor ondersteuning op basisvaardigheden. Dit zijn digitale, lees- en rekenvaardigheden.

We willen dat onze aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling effectiever wordt door middel van integrale sturing: een samenhangende aanpak voor gezinnen die te maken hebben met onveiligheid, met aandacht voor alle leefgebieden en het hele gezinssysteem. We versterken de lokale teams met expertise op huiselijk geweld, met als doel een samenleving waarin iedereen zich veilig kan voelen. We versterken de verbinding tussen zorg en veiligheid, de toegang tot jeugdhulp en de sociale basis.

- We breiden de formatie voor procesregie vanaf 2027 uit om de stijgende werkdruk van complexe casuïstiek op te vangen en regie te voeren op ernstig complexe cases in het sociaal domein.
- We geven uitvoering aan de regiovisie 'Samen tegen huiselijk geweld 2024-2028' met de integrale lokale uitvoeringsagenda voor Harderwijk.
- We geven uitvoering aan de Zelfscan Leidraad Werken aan Veiligheid.
- We voeren een verkenning uit naar lokale mogelijkheden om de stem en ervaringen van slachtoffers, plegers en kinderen te verankeren in beleid en evaluaties.

Op weg naar Samenredzaamheid

We willen dat onze inwoners zo zelfstandig mogelijk, gezond en betekenisvol deel uitmaken van de Harderwijkse en Hierdense samenleving. Je verbonden voelen met je directe omgeving, dus je straat of buurt, is hierin essentieel. Hierin geven we extra aandacht aan inwoners die nog drempels ervaren, zodat meedoen ook voor hen vanzelfsprekend wordt. Om dit te bereiken bouwen we aan een samenhangend netwerk van herkenbare, fysieke wijksteunpunten. Dit zijn open plekken in de wijk die fungeren als 'huiskamer van de buurt' waar iedereen laagdrempelig terecht kan. Door lagere drempels kunnen actieve inwoners lokale en sociale activiteiten ontplooien. Hierbij is er bijzondere aandacht voor mensen met psychische of sociaal-emotionele kwetsbaarheid, mantelzorgers en ouderen. Naast fysieke steunpunten willen we ook de kracht van de samenleving ten volle benutten en daarom faciliteren we inwoners die in hun buurt een proactieve en positieve rol spelen door bijvoorbeeld het opzetten van een burencirkel.

We bouwen aan een gemeenschap waarin mensen zich gezien, gesteund en van betekenis voelen. We zorgen ervoor dat organisaties bekwaam zijn in het herkennen, signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid. Er is ondersteuning om eenzaamheid te doorbreken en bespreekbaar te maken. Ook brengen we vraag en aanbod rond fysieke en sociale vitaliteit bij elkaar. Ook werken we samen aan een cultuuromslag waarin we allemaal meer naar elkaar omkijken en met elkaar in gesprek gaan. We benaderen eenzaamheid niet alleen als een individueel vraagstuk, maar als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarin we allemaal een rol spelen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zetten de integrale samenwerking vanuit de Maatschappelijk Functionele Centra breder en in meerdere wijken in.
- We verkennen hoe we bewonersinitiatieven gericht kunnen ondersteunen met passende, fysieke ontmoetingsruimte op plekken waar die nu nog ontbreken. Daarbij sluiten we aan bij lokale ontwikkelingen in onder meer Hart van Hierden, Kranenburg, De Aanleg, Tweelingstad en Drielanden.

- We borgen de opgedane ervaringen met de pilot collectieve dagbesteding en het herstel- en inloopaanbod en ontwikkelen dit verder door, zodat Wijkontmoetingscentrum De Aanleg een volwaardig laagdrempelig steunpunt wordt.
- We faciliteren en ondersteunen inwonersinitiatieven, wijk- en buurtverenigingen, wijkplatforms en buren-/voorzorgcirkels vraaggericht, zodat bewoners zelf eigenaarschap nemen over hun leefomgeving. Onze wijkmanagers en opbouwwerkers zijn hierin de spil en wijzen initiatiefnemers de weg naar procesbegeleiding, wijkbudgetten en subsidies.
- Ondernemers, kerken, verenigingen, inwonersinitiatieven worden actief betrokken bij het bevorderen van ontmoetingsgelegenheden.
- Onze welzijnsorganisaties kijken met een brede blik naar geschikte interventies om eenzaamheid te doorbreken en zelfvertrouwen te versterken.
- We willen het onderwerp Eenzaamheid als gezamenlijke verantwoordelijkheid neerzetten. Dit doen we door bewustwording en deskundigheidsbevordering bij organisaties, ondernemers en inwoners. We verbreden de succesvolle jaarlijkse vrijwilligersmarkt tot één gecombineerde vitaliteits- en vrijwilligersmarkt.
- Het digitale platform Harderwijkvoorelkaar.nl biedt organisaties en inwoners de kans om hun activiteiten te plaatsen. Deze activiteiten worden uitgelicht in de krant. Hierdoor zijn activiteiten gemakkelijk te vinden. Harderwijkvoorelkaar.nl biedt ook een breder aanbod en speelt in op een andere vorm van vrijwilligerswerk. Zo zorgen we ervoor dat we beter aansluiten bij de behoefte van jongeren.

Bestaanszekerheid en perspectief op (on)betaald werk

We willen dat inwoners die financiële ondersteuning nodig hebben, de minimaregelingen weten te vinden en hiervan gebruikmaken. We streven naar een zo groot mogelijk bereik en willen niet-gebruik terugdringen. Dit vraagt om heldere communicatie, een actieve benadering en aandacht voor inwoners die niet vanzelfsprekend bij de gemeente in beeld zijn. Daarnaast versterken we de keten van schuldhulpverlening, van preventie en vroegsignalering tot ondersteuning en nazorg. We willen financiële problemen vroeg herkennen en voorkomen dat schulden verergeren. Daarbij hebben we extra aandacht voor jongeren, onder andere vanwege achterafbetaaldiensten en online aankopen, en voor het voorkomen van terugval na een schuldhulpverleningstraject.

Wat gaan we ervoor doen?

- We vergroten het bereik van minimaregelingen door het verbeteren van de bekendheid en vindbaarheid. We hebben hierbij gerichte aandacht voor inwoners die nog onvoldoende in beeld zijn.
- We zetten in op het terugdringen van niet-gebruik van regelingen en waar mogelijk gaan we over tot ambtshalve toekenning.
- Waar mogelijk worden regelingen gebundeld, beter op elkaar afgestemd of vereenvoudigd.
- We zetten in op het eerder herkennen van financiële problemen en tijdig passende ondersteuning bieden. Ook bij betalingsverplichtingen die buiten de reguliere vroegsignalering vallen.
- We hebben extra aandacht voor jongeren in het vergroten van de financiële bewustwording en het voorkomen van schulden.
- We versterken de schuldhulpverleningsketen. Hierbij zetten we in op een samenhangende aanpak van preventie, vroegsignalering, schuldhulpverlening en nazorg, met als doel terugval te voorkomen en duurzame financiële zelfredzaamheid te bevorderen.
- We intensiveren de samenwerking tussen gemeentelijke teams, maatschappelijke partners, schuldeisers, werkgevers en bedrijven om geldzorgen eerder te signaleren en inwoners naar passende ondersteuning te begeleiden.

Zelfstandig thuis

We ondersteunen inwoners bij hun ondersteuningsvraag. We bieden tijdig, passend en dichtbij ondersteuning. Zo blijven inwoners zo lang mogelijk zelfstandig en wonen zij naar tevredenheid thuis. We zetten in op woningen die geschikt zijn voor elke levensfase. Zo helpen wij senioren en kwetsbare inwoners om langer zelfstandig thuis te wonen. We werken hiervoor nauw samen met collega's van ruimtelijke ordening, woningcorporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties.

Als regio Noord-Veluwe en Zeewolde hebben we de keuze gemaakt om het Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM) leidend te laten zijn als het gaat om mentale gezondheid. Deze bottom-up beweging is al in gang gezet en vraagt de komende jaren inzet van elke gemeente. In directe relatie met de huisartsen en de GGZ werken we aan een herstelgericht GGZ in plaats van een behandelgerichte GGZ. Het ministerie heeft de GEM-beweging in de Noord-Veluwe aangewezen voor een praktijktoets. Voor kaders hiervoor en de verdere invulling is een proces opgestart.

Inhoudelijk raakt het alle terreinen van het sociaal domein en wil GEM inwoners zoveel mogelijk zelf de regie laten hebben over hun mentale gezondheid. Het vraagt ook verandering binnen het (aansturen van het) gemeentelijk sociaal domein. Durven en gaan experimenteren en leren om met alle andere betrokkenen de huidige GGZ-antwoorden te verrijken met de vele mooie antwoorden die er al zijn. Ervaringsdeskundigen spelen een belangrijke rol in de nieuwe antwoorden. Met de praktijk experimenteren en leren en durven veranderen vraagt ook vanuit de gemeente om veranderruimte. Niet wat wij bedenken is dan leidend, maar dat wat in co-creatie mag ontstaan.

We zetten in op betere ondersteuning voor mantelzorgers zodat ze hun belangrijke taak vol kunnen houden. We willen bereiken dat mantelzorgers informatie gebundeld beschikbaar hebben specifiek voor Harderwijk op een vernieuwde website van het mantelzorgservicepunt. En we willen dat er gerichte ontmoeting plaats kan vinden onder mantelzorgers.

Wat gaan we ervoor doen?

- We brengen woningcorporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties samen rondom het thema wonen en zorg.
- We zorgen ervoor dat het mantelzorgservicepunt onderdeel wordt van een netwerk.
- We spelen optimaal in op de behoeften van mantelzorgers. Hierbij wordt de financiële waardering behouden en wordt de ondersteuning van mantelzorgers versterkt. Op deze manier maximaliseren we de ondersteuning en het gevoel van waardering.

Volksgezondheid

Onze fysieke leefomgeving richten we zo in dat deze uitnodigt tot een leefstijl waar mensen gezond en gelukkig zijn. En waar ontmoeten centraal staat, zodat mensen gezien en gekend worden. We willen gezondheid structureel meewegen in al onze besluiten. Het doel is een fysieke en sociale leefomgeving in onze gemeente te creëren die uitnodigt tot actief bewegen, sporten en ontmoeten, en die tegelijkertijd bescherming biedt tegen hittestress, geluidsoverlast en luchtvervuiling. Zo verlagen we op de lange termijn aanzienlijk de druk op de zorg.

We willen de volksgezondheid in Harderwijk versterken en zetten actief in op preventie. Een goede fysieke en mentale gezondheid is immers het fundament om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. Een gezonde leefstijl is hierbij van groot belang; het draagt direct bij aan een hogere kwaliteit van leven voor onze inwoners en helpt klachten op latere leeftijd te voorkomen. Om gezondheidsproblemen effectief aan de voorkant aan te pakken en de juiste ondersteuning te bieden, is gezondheid in al het beleid en een sterke samenwerking op het snijvlak van het sociaal domein, de publieke gezondheid en de zorg essentieel. Hierbij vormt de regionale werkagenda van het Aanvullend Zorg- en Welzijn Akkoord (AZWA) een belangrijke basis voor onze lokale uitvoering.

Wat gaan we ervoor doen?

- We realiseren basisfunctionaliteiten zoals Sociaal Verwijzen, valpreventie, een Integrale Gezinspoli en sluitende ketenaanpakken voor kinderen en volwassenen met overgewicht en obesitas.
- We verbeteren de mentale gezondheid en het welbevinden van jongeren en voorkomen of verminderen middelengebruik, zoals alcohol, drugs, vapen en roken.
- We stellen nieuw volksgezondheidsbeleid op voor de periode 2027-2030.
- We scheppen heldere kaders door ons nieuwe preventie- en handhavingsplan.

Inwonersparticipatie

We willen de kennis en leefwereld van inwoners, ondernemers en organisaties structureel verbinden aan de voorkant van ons beleid. Daarbij kiezen we voor betekenisvolle participatie: we betrekken de samenleving vroeg en op een manier die past bij het onderwerp, op plekken waar inwoners ook écht kunnen meedenken en meedoen. We gaan actief de wijken in Harderwijk en het dorp Hierden in en zijn vooraf helder over wat vastligt en waar keuzeruimte zit. Zo weet iedereen vooraf waar hun inbreng verschil kan maken en maken we de beweging van ‘inspraak door u’ naar ‘samenwerken met u’. Met een nieuwe Participatieverordening in 2027 leggen we deze heldere spelregels voor participatie en initiatieven vanuit de samenleving stevig vast.

Burgerberaad

We willen de lokale democratie vernieuwen door inwoners via gewogen loting een zwaarwegende stem te geven over een maatschappelijk urgent en complex thema. Het doel is om in de komende periode minimaal één gemeentebreed burgerberaad te organiseren. Door te werken met een gewogen loting bereiken we een representatieve afspiegeling van Harderwijk en Hierden. Dit leidt tot een breed gedragen advies aan de gemeenteraad over een vraagstuk met reële politieke keuzeruimte, inclusief een transparante openbare terugkoppeling aan de samenleving.

Samenwerking in de wijk

Goede plannen maken we midden in de samenleving, dicht bij de straat, de wijk en het dorp. Onze wijkmanagers en wijk- en dorpsverenigingen zijn belangrijke schakels om vroeg op te halen wat er leeft, ook bij inwoners die we normaal minder snel horen. Daarnaast maken we gebruik van een integrale wijkaanpak en het online stadsgesprek, zodat inwoners eenvoudig en op hun eigen moment kunnen meedenken over plannen in hun buurt of stad. Ook geven we ruimte aan initiatieven vanuit de samenleving via het Uitdaagrecht: als bewoners of verenigingen zelf een gemeentelijke taak beter of met meer maatschappelijke waarde kunnen uitvoeren, bieden we die kans.

Inwonerspanel

Om snel en gericht op te halen wat er speelt, richten we een permanent, doordraaiend inwonerspanel op. In dit panel kunnen ervaringsdeskundigen en specifieke doelgroepen vanzelfsprekend meedoen. We richten het panel zo in dat medewerkers van het Huis van de Stad het eenvoudig en laagdrempelig aan de voorkant van hun projecten kunnen inzetten.

Burgemeester en wethouders meer de wijk in

We gaan proactief en zichtbaar de wijk in om echt tussen de inwoners te staan. Uit de evaluatie van de wethouders in de wijk blijkt dat de vorm van enkel een afwachtend spreekuur niet altijd aansluit bij wat er leeft. Daarom stappen we af van vaste spreekuren en kiezen we voor een actieve, gerichte aanpak. Samen met de wijkmanager, wijkbeheerder en handhaving maken we een gezamenlijke planning om aanwezig te zijn daar waar de inwoners al samenkomen. Onze burgemeester is voor alle inwoners het aanspreekbare, luisterende en verbindende gezicht van de gemeente. Hij is dan ook zichtbaar aanwezig in stad en dorp. We sluiten aan bij lokale initiatieven, zoals buurt- en participatiebijeenkomsten, wijkschouwen en landelijke dagen zoals NLDoet en Burendag. Zo gaan we het gesprek aan met actieve buurtbewoners en organisaties, en bouwen we verder aan een betrokken en leefbare buurt.

Sport en bewegen

We bieden een goede basis voor sport en bewegen door stevig in te zetten op preventie. Door alle ontwikkelingen binnen het sociaal domein zien we ook steeds beter de vraag van mensen die niet vanzelf de weg vinden naar het beweegaanbod. Deze mensen hebben meer aandacht nodig om naar een passend beweegaanbod verwezen te worden. We willen inzetten op initiatieven om meer mensen met een beperking te laten sporten en bewegen, in nauwe samenwerking met sportverenigingen en zorgverleners. Sporten en bewegen loont extra voor mensen met een beperking. Zowel op het gebied van gezondheid als voor de sociale effecten, is de maatschappelijke impact aanzienlijk hoger als mensen in beweging komen.

Sportverenigingen zijn belangrijk voor de Harderwijkse samenleving. Naast het feit dat ze de sportdeelname stimuleren dragen ze ook bij aan meerdere doelen vanuit het sociaal domein. Naast de fysieke en mentale gezondheid zijn ze ook van maatschappelijke waarde door te zorgen voor sociale verbinding en integratie. De sportvereniging (het sportpark) is een ontmoetingsplek waar mensen samen komen. Tegelijkertijd zien we dat het verenigingsleven onder druk staat. Het werven van vrijwilligers en bestuursleden is steeds moeilijker en de wet- en regelgeving brengt veel verplichtingen met zich mee. Om de sportvereniging met zijn maatschappelijke waarde te behouden, is ondersteuning noodzakelijk.

We willen beter inzicht in de behoefte aan binnen- en buitensportaccommodaties, inclusief sportvelden. Ook in relatie tot de groei van de stad en de ontwikkelingen van de sportverenigingen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Via het Beweegloket van GA! Harderwijk geven de coaches de inwoner die het nodig heeft, persoonlijk advies bij het vinden van een passende sport of activiteit.
- We zetten structureel een lokale sport- en beweegcoach aangepast sporten in.
- Voor de periode 2027-2030 stellen we nieuw sportbeleid op.
- We stellen een Integraal Huisvestingsplan (IHP) sport en bewegen op, waarmee inzicht wordt verkregen in de behoefte van de binnen- en buitensportaccommodaties. Op basis van dit inzicht adviseren we over het vervolg.

Duurzaamheid

We werken actief aan leefbare, gezonde en aantrekkelijke wijken door ons natuurlijke systeem – met ruim aandacht voor groen, water en bodem – centraal te stellen. Zo zorgen we ervoor dat onze leefomgeving beter bestand is tegen de effecten van klimaatverandering en creëren we tegelijkertijd gezonde en prettige wijken waarin het ontmoeten en bewegen van onze inwoners wordt gestimuleerd. Deze groene en klimaatbestendige inrichting versterkt de biodiversiteit en het welzijn in Harderwijk. En vergroot de sociale basis en de leefbaarheid in onze buurten en wijken.

Openbare ruimte veilig, bereikbaar en groen

Een schone, hele en veilige omgeving draagt rechtstreeks bij aan het woongenot van onze inwoners, versterkt de sociale samenhang en voorkomt verloedering en overlast. We willen dat onze openbare ruimte op orde is: kwalitatief hoogwaardig, functioneel ingericht en goed onderhouden. Bewoners en bezoekers moeten zich zonder zorgen prettig en veilig kunnen verplaatsen en ontmoeten. We voeren het reguliere beheer en onderhoud van de openbare ruimte – in het bijzonder voor spelen, fietsen en voetpaden – consequent uit op kwaliteitsniveau B op basis van het beheerplan "Samen kleuren we de Stad".

Groen is hierbij onmisbaar. Bomen en groene plekken maken een wijk prettiger om te wonen, geven verkoeling op hete dagen, vangen regenwater op en nodigen uit om naar buiten te gaan en elkaar te ontmoeten. Bij herinrichtingen van de openbare ruimte nemen we daarom biodiversiteit en klimaatadaptatie mee.

Om hier gericht invulling aan te geven, stellen we een concreet actieplan op waarin we meerdere locaties in onze gemeente integraal aanpakken op het gebied van veilig, bereikbaar en groen. De herinrichting van de openbare ruimte aan de Goeman Borgesiuslaan gebruiken we hierbij als voorbeeld. Samen met bewoners en woningcorporatie Uwoon werken we daar aan het verbeteren van de leefbaarheid, het versterken van sport- en speelmogelijkheden, het toevoegen van groen voor klimaatadaptatie en biodiversiteit en het creëren van een sociaal verbindende omgeving. Deze integrale aanpak schalen we via het actieplan door naar de overige aangewezen locaties.

We willen dat de strandjes aan het Zeepad een plek voor inwoners zijn om te ontmoeten, te spelen en te ontspannen. We zorgen voor schone strandjes door deze in het zomerseizoen elke twee weken te onderhouden. Onze wijkmanagers gaan met inwoners in gesprek zodat we weten waar zij nog meer behoefte aan hebben bij de strandjes. Op basis hiervan maken we een gezamenlijk plan om de strandjes aantrekkelijker te maken. En we geven hier uitvoering aan. Natuurlijk houden we hierbij rekening met de kaders van Natura2000, Kaderrichtlijn Water en provinciaal beleid.

Een schone, hele en veilige openbare ruimte kunnen we als gemeente niet alleen beheren. We betrekken inwoners en ondernemers actief bij het signaleren van knelpunten, bijvoorbeeld via de BuitenBeterApp en het schoonhouden van de buurt. We geven een terugkoppeling op de meldingen van inwoners en ondernemers.

Vergroening

Omdat meer dan de helft van ons grondgebied niet van de gemeente is, is het van belang om de eigenaren te stimuleren op eigen terrein te vergroenen. We zetten in op vergroenen van particulier terrein. We willen dat mensen zich meer bewust zijn van het belang van groen, en dat het een positief effect heeft op het welzijn en de gezondheid van mensen door verkoeling, maar daarnaast ook belangrijk is voor de insecten, vogels en andere dieren.

Klimaatbestendig maken van de openbare ruimte

We maken een gezonde, leefbare, aantrekkelijke woonomgeving en versterken de biodiversiteit door het aantal bomen te optimaliseren. Bomen zorgen namelijk voor schone lucht, verkoeling en hebben een positief effect op het welzijn en het geluksgevoel van mensen. Behoud van volwassen bomen heeft altijd de voorkeur. Als dit niet mogelijk is planten we anderhalve boom terug voor iedere gekapte boom. Dit doen we op goede groeiplaatsen waar ze gezond volwassen kunnen worden.

We vergroenen de versteende terreinen en onbeschaduwde plekken langs de hoofd(fiets)structuur. Hierbij werken we volgens de 3-30-300 regel. Dit is het principe dat er vanuit elke woning, school of werkplek minstens 3 volgroeide bomen zichtbaar zijn, dat er in elke buurt minstens 30% boomkroonbedekking is en dat er binnen 300 meter van elke woning een openbare groene buitenruimte of park is. Daarnaast hanteren we het principe dat iedere buurt uit 40% waterdoorlatend oppervlak bestaat.

De komende jaren vergroenen we de volgende plekken en/of zorgen we voor meer boomkroonbedekking:

Lorentzstraat	Zeepad (ter hoogte van het Crescentpark)
Beneluxpad	Winkelcentrum Stadsweiden
Oostermheenpad	Winkelcentrum Tweelingstad
Parkeerterrein Waltoren	Triasplein
Schoenmakerstraat	Strandboulevard

Daarnaast planten we op een slimme manier struiken. Hierbij houden we rekening met zichthoeken en sociale veiligheid. We breiden het areaal aan kruidenbermen verder uit door het toepassen van natuurvriendelijk beheer. Zo vormen we de komende vier jaar 20 hectare gras om tot gevarieerd groen.

Wat doen we nog meer?

- In samenwerking met woningcorporaties of andere organisaties organiseren we tuinvergroenprojecten.
- We organiseren tuinworkshops waar mensen leren hoe ze hun tuin kunnen vergroenen.
- We organiseren elk jaar een bomenuitdeelactie waarbij bewoners een gratis boom krijgen.
- We faciliteren een groen- en natuurnetwerk om initiatieven vanuit de samenleving te laten ontstaan.
- We voeren een evaluatie van het duurzaamheidsfonds uit. De evaluatie wordt in het eerste kwartaal van 2027 opgeleverd, zodat we toekomstige financiering van onze duurzaamheidsambities kunnen meenemen in de begrotingscyclus.

Veilige en gezonde fysieke leefomgeving

Een veilige en gezonde fysieke leefomgeving is het fundament voor leefbare, kwalitatieve en aantrekkelijke buurten en wijken in Harderwijk en Hierden. Het behouden en versterken van deze kwaliteit is een belangrijk uitgangspunt in de Omgevingsvisie 2040. Hierin zijn de milieukundige draagkracht van ons natuurlijke systeem, met name bodem en water, en duurzaamheid leidende principes. Door hier uitvoering aan te geven zorgen we ervoor dat onze inwoners gezond kunnen leven, wonen, werken en elkaar ontmoeten.

Wat gaan we ervoor doen?

- We vertalen de doelen uit de Omgevingsvisie naar heldere regels om onze inwoners te beschermen tegen de verschillende milieubelastende activiteiten zoals geluid, geur en bedrijvigheid.
- We voorkomen milieuhinder bij de bron door actieve advisering en het scheiden van milieugevoelige en risicovolle functies bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
- We nemen concrete maatregelen voor het verbeteren van de luchtkwaliteit in buurten en rondom gevoelige bestemmingen zoals scholen en zorglocaties.
- We passen het Soortenmanagementplan toe en geven hier uitvoering aan.
- Samen met de Omgevingsdienst zien we toe op de milieukwaliteit en handhaven we hierop.
- We benutten fysieke herinrichtingen in de openbare ruimte als meekoppelkansen voor meer veiligheid, milieu- en gezondheidsverbetering.
- We stellen een puntensysteem natuurinclusief ontwikkelen op en implementeren dit in onze regelgeving en processen.

Energie- en grondstoffenverbruik

Om het energie- en grondstoffenverbruik te beperken, is het van belang dat we als gemeente het goede voorbeeld geven. We volgen de landelijke ambitie om in 2050 een volledig circulaire economie te zijn. Dit betekent dat we afval verminderen, grondstoffen efficiënt hergebruiken en het voor inwoners en ondernemers makkelijker maken om zonnestroom te gebruiken. Ook als zij zelf geen zonnepanelen hebben.

We beperken ons energie- en grondstoffenverbruik. Hierdoor leveren we onze bijdrage aan een meer evenwichtig systeem. Ook stimuleren we onze inwoners, (maatschappelijke) partners en ondernemers om hun ecologische voetafdruk te verlagen.

Stadsbatterij en lokaal energiesysteem

We bouwen aan een robuust en lokaal energiesysteem waarin opwek en verbruik op elkaar aansluiten. Om zwembad de Sypel volledig aardgasvrij en energieneutraal te maken, realiseren we de zonnecarport op het parkeerterrein.

We onderzoeken de impact en meerwaarde van een stadsbatterij voor ons energiesysteem. We bepalen de beste locatie voor de batterij. Dit is de plek waar de batterij het meeste bijdraagt aan een robuust lokaal energiesysteem. Hierna geven we uitvoering aan de uitkomsten van het onderzoek.

Endura als eerste aanspreekpunt

We gaan een structurele samenwerking aan met onze energiecoöperatie Endura. Hierbij betrekken we ook de Bedrijvenkring Harderwijk. Endura krijgt een duidelijke opdracht om het eerste aanspreekpunt te worden voor inwoners en indien mogelijk ook voor ondernemers. Daarnaast krijgt Endura de opdracht om proactief op zoek te gaan naar inwoners in kwetsbare situaties om ondersteuning te bieden bij de verduurzaming van de woning.

Wat doen we nog meer?

- We doen met Endura en Bedrijvenkring Harderwijk een onderzoek naar het mogelijk maken voor inwoners om administratief zonnestroom met elkaar te delen.
- We zijn gestart met een onderzoek naar een Clean Energy Hub. Op basis van dit onderzoek wordt bepaald of het mogelijk is om op parkeerterrein P8 een laadplein te realiseren voor de transportsector en de bouwsector. De inzet is dat dit laadplein voorzien wordt van de opgewekte stroom door het zonnepark Harderwijk.
- Samen met de netbeheerder brengen we de netcongestie in onze gemeente in beeld en zoeken we naar oplossingen, zodat woningbouw, bedrijvigheid en de energietransitie door kunnen gaan.
- We werken samen met regionale partners en inzamelaar Omrin aan de gezamenlijke visie, locatieverkenning en haalbaarheid van een regionaal Circulair AmbachtsCentrum.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor uitbreiding van de milieustraat met een sorteerstraat voor een meer fijnmazige scheiding en een demontagehal.
- We voeren een tariefdifferentiatie in op de milieustraat om het scheiden van grondstoffen te belonen en het verminderen van restafval te stimuleren.
- We ondersteunen ondernemers bij het apart inzamelen en hoogwaardig verwerken van hun bedrijfsafvalstromen.
- We ronden fase 2 van het Windpark Lorentz af. Op basis van de financiële, maatschappelijke en economische uitkomsten van fase 2 maken we voor 1 januari 2027 een keuze en leggen die voor aan de gemeenteraad.

Mobiliteit en bereikbaarheid

Een goede bereikbaarheid en een slim, veilig mobiliteitssysteem zijn essentieel voor de groei, dynamiek en leefbaarheid van Harderwijk en Hierden. Om onze stad, ons dorp en al onze wijken goed toegankelijk te houden, hanteren we de leidende principes van het STOMP-model (Stappen, Trappen, OV, Mobility as a Service en Privéauto) en Duurzaam Veilig. We zetten in op verkeersveiligheid in onze straten en buurten, versterken ons fietsnetwerk met hoogwaardige regionale doorfietsroutes. We verbeteren de beschikbaarheid, toegankelijkheid en betaalbaarheid van laadvoorzieningen voor inwoners en bezoekers. We willen laden vanuit huis zonder eigen parkeerplaats (Verlengde Private Aansluiting) mogelijk maken. Ook blijven we ons inzetten voor een keervoorziening, zodat er op termijn een volwaardige intercityverbinding op het spoor is.

Verkeersveiligheid

We werken aan verkeersveiligheid voor iedereen. Dit doen we door het ontwerpprincipe Duurzaam Veilig leidend te laten zijn in de weginrichting. We verbeteren de verkeersveiligheid op plekken waar fietsers en voetgangers de ruimte moeten delen.

Wat gaan we ervoor doen?

- We voeren de maatregelen bij het programmaonderdeel mobiliteit en infrastructuur uit.
- We richten de Rietmeen opnieuw in. We versmallen de weg en leggen drempels en parkeervakken aan.
- We richten schoolzones in conform de landelijke richtlijnen. We duiden straten die al als woonerf zijn ingericht formeel aan als erf.
- We maken een actieplan verkeersveiligheid en voeren dit uit.
- We lossen de parkeeropgave bij de Strokel op een structurele en veilige manier op.

Verbeteren toegankelijkheid

We verbeteren de toegankelijkheid in de openbare ruimte. Denk hierbij in het bijzonder aan aanpassingen voor mindervaliden. Maar ook voor gebruikers van kinderwagens en hulpmiddelen, zoals rolstoelen en rollators.

Wat gaan we ervoor doen?

- We houden de werkgroep toegankelijkheid in stand.
- We verbeteren waar nodig de inrichting van de openbare ruimte door kleine en gerichte aanpassingen aan de infrastructuur te doen.
- We gaan gericht aan de slag om oversteekplaatsen veiliger te maken. Bijvoorbeeld door zebrapaden aan te passen, het zicht bij oversteken te verbeteren, verkeerslichten voor voetgangers te realiseren en ontbrekende stukken stoep aan te leggen.

Fietsgebruik stimuleren

We stimuleren inwoners en onze eigen medewerkers om vaker de fiets te gebruiken. Dit doen we door het STOMP-principe leidend te laten zijn in de weginrichting. Daarmee bevorderen we gezonde en duurzame mobiliteit en verminderen we het autoverkeer.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zetten High Five bij deelnemende basisscholen voort en bekijken waar uitbreiding mogelijk is.
- Samen met sportverenigingen onderzoeken we hoe communicatie, regionale fietscampagnes en mobiliteitsmanagement kunnen bijdragen aan meer fietsgebruik door sporters en bezoekers.
- We realiseren fietsdoorsteken tussen de Stadswei en het IJsselmeerpad en tussen de Stadswei en het Oostzeepad.
- Samen met Ermelo en Zeewolde doen we een vervolgstudie naar een vaste oeververbinding tussen Ermelo en Zeewolde.
- We moderniseren de voorzieningen van het Rijwielhuis, waaronder het op afstand bedienbaar maken van het Rijwielhuis. Op deze manier is ruimere openstelling en flexibelere inzet mogelijk.
- We repareren de slechte plekken op de fietspaden rondom het Beekhuizerzand en in het Harderwijkerbos.
- We werken toe naar de realisatie van doorfietsroute F28 tussen Nunspeet en Nijkerk.
- We verstrekken geen parkeervergunning meer aan medewerkers die op minder dan 5 km reisafstand, enkele reis, wonen. Dit doen we zodra er voldoende fietscapaciteit in de stalling van het Huis van de Stad is.

Openbaar vervoer

We willen het openbaar vervoer in de gemeente verbeteren. In het kader van nationale en regionale bereikbaarheid blijven we inzetten op een intercityverbinding. Ook verbeteren we de bereikbaarheid van het openbaar vervoer in wijken en buurten.

Realisatie van de keervoorziening

In oktober 2026 is de Notitie Kansrijke Oplossingen vastgesteld. Dit is het eindproduct van de eerste fase van de verkenning voor een keervoorziening. We werken de meest kansrijke variant uit de Notitie Kansrijke Oplossingen verder uit van een schetsontwerp naar een definitief ontwerp. Daarna werken we toe naar de realisatie van de keervoorziening.

Parallel werken we aan maatregelen om de overwegveiligheid op de Veluwelijn te garanderen. Voor de overweg Deventerweg-Hoofdweg gaan we voorbereidingen treffen om hier een tunnel te realiseren voor al het verkeer.

Wat doen we nog meer?

- We onderzoeken waar extra ov-verbindingen haalbaar en van toegevoegde waarde zijn. Extra bushaltes en een buurtbus kunnen passende invullingen zijn.
- Bestaande bushaltes knappen we op en maken we voor een grotere groep reizigers aantrekkelijk, bijvoorbeeld door extra fietsparkeerruimte te realiseren.
- We plaatsen Dynamische ReisInformatie Systemen (DRIS-displays) bij bushaltes. De displays komen in principe bij alle haltes. Bij uitstaphaltes, waar vrijwel niemand instapt, laten we de displays achterwege.

Lobby op bereikbaarheid

Ons mobiliteitssysteem moet zorgen voor een goede bereikbaarheid. Een impuls in mobiliteitsmaatregelen is noodzakelijk en randvoorwaardelijk voor het realiseren van groei en om ervoor te zorgen dat onze stad en dorp, wijken en buurten goed bereikbaar blijven. Maatregelen die we zelf kunnen nemen, pakken we op. Waar we het Rijk en de Provincie nodig hebben, blijven we de gesprekken voeren.

Wat gaan we ervoor doen?

- We hebben een akoestisch bureau gevraagd om de geluidsoverlast in het Waterfront inzichtelijk te maken. Afhankelijk van de uitkomst, voeren we het gesprek met de Provincie.
- We blijven het belang van vervanging van de geluidsschermen langs de A28 bij Rijkswaterstaat onder de aandacht brengen.
- Samen met Ermelo, Putten en Zeewolde en onder de vlag van Noord Veluwe Bereikbaar, lobbyen we om de bereikbaarheid van Harderwijk en de regio via het hoofdwegennet, bijvoorbeeld op de A28, te verbeteren.

Economie

We hebben een sterke economie en zijn trots op onze ondernemers én onze bruisende binnenstad. Die sterke positie willen we behouden. Onze centrale ligging, in combinatie met de A28, de spoorverbinding en de Lorentzhaven, maakt ons een aantrekkelijke gemeente om te ondernemen. Tegelijkertijd staan we voor stevige uitdagingen, zoals de krapte op de arbeidsmarkt en de schaarse fysieke ruimte. Om die uitdagingen het hoofd te bieden, zetten we vol in op samenwerking binnen de triple helix: het versterken van de verbinding tussen ondernemers, onderwijs en overheid.

Ondanks het grote belang van voldoende werkgelegenheid is uitbreiding van bedrijventerreinen binnen de gemeentegrenzen vrijwel onmogelijk vanwege de beperkte mogelijkheden en de ruimtevraag vanuit andere opgaven. Binnen de grenzen van onze bestaande bedrijventerreinen liggen echter nog veel kansen om te intensiveren en te herstructureren. Hier zetten we dan ook vol op in.

Ruimtelijke puzzel bedrijventerreinen

De gemeenten Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde (EHPZ) worden gezien als een gezamenlijke (arbeids)markt. Gemeenten binnen de EHPZ werken nauw samen om bedrijven te faciliteren in hun behoeften. We willen dat onze gemeente zich blijft ontwikkelen tot een duurzame economische kracht, waarbij we niet alleen méér, maar vooral slimmer willen groeien. We stimuleren innovatief, duurzaam en circulair ondernemen en ontwikkelen dat tot ons regionale visitekaartje in 2040. Voor nieuwe bedrijven gaan we in gesprek met de buurgemeenten Ermelo, Putten en Zeewolde. Een sterke economische regio is ook goed voor Harderwijk.

Samenwerking op economisch vlak in de regio is belangrijk. Samen met Ermelo, Zeewolde, Putten, de Provincie Gelderland en de Provincie Flevoland hebben we een Regionaal Programma Werklocaties (RPW) opgesteld. Hierin staan programmeringsafspraken om de huidige bedrijventerreinen toekomstbestendig te maken en nieuwe bedrijventerreinen te ontwikkelen. Het huidige RPW is volop in uitvoering. Zo werken we de aankomende jaren aan locatieprofielen, lokale programma's, een afwegingskader *Regionale meerwaard*e en een strategie *Circulaire Economie*.

Samenwerking met ondernemers

Ontwikkelingen als kunstmatige intelligentie, digitalisering en de transitie naar een circulaire economie veranderen hoe we werken en ondernemen. Het wordt steeds belangrijker om nieuwe vaardigheden te blijven ontwikkelen en de vraag naar vakmensen in de techniek, logistiek, bouw en ondersteunende diensten neemt verder toe. Daarnaast zijn er diverse ontwikkelingen van defensie die invloed hebben op onze gemeente en regio.

Samenwerking Onderwijs, Ondernemers en Overheid

De uitdagingen waar we voor staan zijn te groot en te complex om alleen op te lossen. Daarom zetten we in op een hechte samenwerking met ondernemers. Als we onze regio toekomstbestendig en economisch veerkrachtig willen houden, is er maar één weg vooruit: een veel betere en vooral meer structurele samenwerking binnen de Triple Helix. Onderwijs, ondernemers en overheid moeten elkaar niet af en toe opzoeken rondom een los project, maar structureel als één ecosysteem opereren.

We zijn een prachtige mbo-stad en we zetten ons de komende jaren maximaal in om deze samenwerking te versterken. We bouwen aan strategische samenwerking tussen de verschillende partijen, gedragen door een duidelijke, gezamenlijke Human Capital Agenda. We kijken samen vooruit zodat het onderwijs voorsorteert op wat het bedrijfsleven in de toekomst nodig heeft.

We blijven niet alleen in plannen hangen, maar gaan concreet aan de slag. We organiseren activiteiten om werkgevers en werknemers en studenten in de regio actief bij elkaar te brengen. Op deze manier blijft talent hier, zijn er voldoende omscholingsmogelijkheden en weten iedereen beter de weg te vinden naar onze lokale bedrijven.

Ruimte voor ondernemen

Als gemeente willen we ondernemers de ruimte bieden om te groeien, te vernieuwen en te verduurzamen. We benutten onze beperkte ruimte optimaal door in te zetten op herstructurering en intensivering van bedrijventerreinen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Kansen die zich voordoen voor herstructurering op Lorentz pakken we op en brengen we verder. Dit doen we door een verkennend onderzoek voor potentiële herstructureringsmogelijkheden enerzijds en actieve gesprekken met ondernemers anderzijds.
- We onderzoeken de mogelijkheden om de Lorentzhaven efficiënter in te zetten om zo vervoer over het water aantrekkelijker te maken.
- We lobbyen bij de provincie en het Rijk om het bedrijventerrein Zandlaan optimaal te benutten.
- We onderzoeken samen met de Bedrijven Investeringszone (BIZ), andere winkeliersverenigingen, onderwijsinstellingen en brancheorganisaties welke mogelijkheden er zijn om gezamenlijk een Harderwijk Retail Academy op te zetten.
- We gaan het gesprek aan met de vastgoedeigenaren in de binnenstad voor de mogelijke realisatie van een BIZ. Een BIZ kan zorgen voor meer samenwerking en slagkracht vanuit de vastgoedeigenaren.
- We ontwikkelen aan de Fokko Kortlanglaan een groene plek met kleinschalige bebouwing waar duurzaam ondernemen centraal staat. De startende ondernemers in de creatieve maak-industrie op deze locatie helpen elkaar, delen kennis en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de plek. Het mbo-onderwijs wordt hierbij betrokken.

Binnenstad

De binnenstad in optimale vorm

Onze gemeente heeft een prachtige, historische binnenstad. Historie, water en gezelligheid komen hier op een unieke wijze samen. Er is een goede balans tussen wonen, winkelen, cultuur en hoogwaardige horeca. Dit maakt de binnenstad ook een complex gebied, waar veel opgaven en belangen bij elkaar komen. Bijvoorbeeld de belangen van ondernemers, bewoners, vastgoedeigenaren, cultuur, evenementen en erfgoed. Dit vraagt om een integrale afweging over de verschillende opgaven en deelgebieden binnen de binnenstad. Een gebiedsprogramma Binnenstad, het vervolg op de Binnenstadsvisie, zorgt voor deze integrale

afweging voor de aankomende jaren.
In het gebiedsprogramma Binnenstad worden de principes van de Omgevingsvisie uitgewerkt, inclusief maatregelen die de functie van de binnenstad versterken en/of verbeteren en duidelijkheid geven welke acties de komende jaren worden ondernomen. Het opstellen van een gebiedsprogramma vraagt actieve participatie met bewoners, ondernemers, vastgoedeigenaren, cultuur en andere belangenorganisaties.

Wat doen we nog meer?

- Blijven inzetten op het verminderen van leegstand in de binnenstad.
- We geven uitvoering aan het integrale groenplan voor de binnenstad.
- We zorgen voor extra fietsparkeerplekken.
- We onderzoeken waar extra bewaakte fietsenstallingen mogelijk en wenselijk zijn. We richten ons in eerste instantie op de hotspots, zoals de boulevard.
- We hanteren het uitgangspunt om in het laagseizoen het eerste uur tegen nultarief te parkeren. We onderzoeken, in samenwerking met de BIZ, op welke manier we dit het beste kunnen realiseren. De uitkomst verwerken we in de Verordening parkeerbelastingen 2028.
- Om de bereikbaarheid van de binnenstad met de auto te behouden, pakken we het parkeertekort in en rondom de binnenstad aan met oplossingen voor de korte termijn. In het bijzonder focussen we ons op het herverdelingsvraagstuk van parkeerplaatsen rondom de binnenstad.
- We zetten in op uitbreiding van de parkeervoorziening op het Westeinde. In 2028 wordt een ruimtelijk-stedenbouwkundige studie opgeleverd voor een parkeergarage op het Westeinde. Hierin worden verschillende scenario’s, een businesscase en een exploitatiemodel opgenomen.

Cultuur en recreatie

Cultuur en recreatie verbinden onze inwoners en maken van Harderwijk en Hierden een bruisende, aantrekkelijke en gastvrije gemeente. Onze levendige geschiedenis is voelbaar in de historische binnenstad en de verhalen achter ons erfgoed. Kunst en cultuur vormen de motor voor een leefbare samenleving: ze verbinden inwoners van alle achtergronden, inspireren tot nieuwe inzichten en leveren een waardevolle bijdrage aan ons welzijn en het leefplezier in onze gemeente.

We versterken de gebruikswaarde, belevingswaarde, toekomstwaarde en toegankelijkheid van kunst, cultuur en erfgoed. Samen bouwen we aan een inspirerende omgeving waarin traditie en vernieuwing hand in hand gaan en waarin iedereen de ruimte voelt om mee te doen, te ontdekken en te genieten. Of het nu gaat om het samenbrengen van mensen in onze sfeervolle binnenstad, het beleven van onze rijke Hanzegeschiedenis, of het ontspannen in de natuur en aan het water.

Voorbereiden op 800 jaar Harderwijk en 700 jaar Hierden

Het belangrijkste doel is om de lokale trots en de sociale cohesie van de inwoners van Harderwijk en Hierden te versterken. Dit bereiken we door de kennis over de historie en de verhalen van de stad en het dorp te vergroten en dit te vertalen naar het heden en de toekomst. Inclusie, verbinding en ontmoeting vormen de hoofdopgaven; elke Harderwijker en Hierdenaar moet de kans krijgen om mee te doen. Het streven is dat bewoners met plezier in de gemeente wonen en dat ze deze als open, gastvrij en ondernemend ervaren. Voor de periode na 2031 is het doel om nieuwe fysieke of sociaal-maatschappelijke initiatieven die blijvend herinneren aan het jubileumjaar na te laten.

De kwartiermaker gaat aan de slag met het opstellen van een programma, organisatie en begroting voor het feestjaar. De betrokkenheid vanuit de stad wordt gefaciliteerd en aangejaagd door het opstellen van een gezamenlijk programma. De mogelijkheid voor het inzetten van een schoolprogramma in 2031 op de basisscholen en middelbare scholen wordt als onderdeel van het programma meegenomen. Hierin betrekken we het onderwijs. Een gezamenlijke alternatieve invulling voor vuurwerk wordt ook in het programma meegenomen.

Wat doen we nog meer?

- We transformeren het Kloosterplein tot een aantrekkelijk en levendig cultuurplein, onderscheidend ten opzichte van de rest van de binnenstad en met een sterke verbinding met de omgeving.
- Met het opstellen van de nieuwe cultuurnota onderzoeken we hoe de culturele organisaties optimaal invulling kunnen geven aan het gewenste cultuuraanbod in Harderwijk. Ook de regionale samenwerking betrekken we hierbij. Hierbij is nadrukkelijk aandacht voor de versterking van de huidige culturele infrastructuur, zodat deze meegroeit met de ontwikkeling van Harderwijk en de regio.
- We faciliteren meer overnachtingsmogelijkheden in Harderwijk en Hierden. Dit doen we door kwalitatieve marktinitiatieven, gericht op korte stedentrips en weekenden weg, te ondersteunen.
- We zorgen voor een fysieke of digitale voorziening of belevingsplek waarin de Joodse historie en de fotowand van Stichting Joods Erfgoed Harderwijk (SJEH) op een waardige manier een plek krijgen, als alternatief voor de Synagoge.
- We blijven ons inzetten voor de realisatie en duurzame exploitatie van een podiumvoorziening in Harderwijk.

- We stellen een kwartiermaker immaterieel en roerend erfgoed aan. De kwartiermaker krijgt de opdracht om een inventarisatie uit te voeren naar lokaal immaterieel erfgoed (inclusief erfgoedgemeenschappen) en naar roerend erfgoed in gemeentelijk bezit. En inzicht te geven over hoe dit erfgoed en varend historisch erfgoed geborgd en ondersteund kunnen worden.

Onderwijs

We streven ernaar dat jeugdigen in Harderwijk en Hierden opgroeien met gelijke kansen en hun talenten ontwikkelen op een manier die bij hen past. Onderwijs is het fundament voor een zelfstandige toekomst, persoonlijke groei en volwaardige deelname aan onze samenleving. Om de brede welvaart en de ontwikkeling van onze jeugd te versterken, slaan we de handen ineen met schoolbesturen, kinderopvang, maatschappelijke partners en de regio.

We versterken de komende jaren de preventieve keten om gelijke kansen vanaf jonge leeftijd te vergroten. Hierbij houden we aandacht voor een goede aansluiting en doorgaande ontwikkeling van (jonge) kinderen. We investeren in een sterke, sluitende doorgaande leerlijn vanaf de voorschoolse periode tot aan het vervolgonderwijs, vroege signalering bij taalachterstanden en schoolverzuim, en het duurzaam versterken van basisvaardigheden, zoals lezen en rekenen. Daarbij werken we nauw samen met onze maatschappelijke partners en schoolbesturen. We zetten in op onze samenwerking met onderwijs en ondernemers, de triple helix.

Huisvesting is een belangrijke randvoorwaarde. Duurzame, eigentijdse en gezonde onderwijsgebouwen zijn een essentieel fundament voor goed onderwijs. Door scherpe keuzes te maken en te sturen op krachtige samenwerking, zorgen we ervoor dat elk kind de aandacht en ondersteuning krijgt die nodig is om onbezorgd en kansrijk groot te worden.

Wat gaan we ervoor doen?

- We versterken de sluitende doorgaande leerlijn van Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE) naar het basisonderwijs door in te zetten op een 100% warme overdracht, wederkerige informatieoverdracht tussen scholen en VVE-locaties, en gezamenlijke kennisbijeenkomsten voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers.
- We herijken het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) en het Vroeg- en Voorschoolse Educatie-beleid samen met onze partners. Dit borgen we in een helder kwaliteitskader en een vernieuwde subsidieregeling om het bereik van doelgroepkinderen verder te vergroten.
- Om preventief in te zetten op schoolverzuim breiden we in regionaal verband (via Meerinzicht / Leerlingzaken) de inzet van leerplichtambtenaren en doorstroomcoaches uit, met extra aandacht voor outreachend en domeinoverstijgend werken.
- Om de doorstroom naar het regulier onderwijs kansrijker te maken en onnodige doorstroom naar het speciaal onderwijs te voorkomen, onderzoeken en realiseren we de financiering van langere trajecten (twee jaar) op de taalschool.
- We borgen het programma 'de Bibliotheek op School' structureel in onze begroting om de lees- en taalvaardigheid van leerlingen duurzaam te versterken.
- We gaan met scholen in gesprek om te kijken wat er nodig is om te werken naar het terugdringen van smartphonegebruik op school en ouders hierin te ondersteunen.
- Door middel van de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) realiseren we duurzame, eigentijdse onderwijsgebouwen. In 2028 herijken en actualiseren we het IHP, om tijdig in te spelen op eventueel veranderende financiële en ruimtelijke opgaven, zodat we de bouwkwaliteit en de haalbaarheid van alle onderwijshuisvestingsprojecten kunnen waarborgen.
- We gaan met de schoolbesturen in het voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs in gesprek over hun langetermijnhuisvesting en stellen hiervoor wettelijke doordecentralisatiemiddelen beschikbaar.

- We stroomlijnen de overlegstructuur rondom onderwijs en voegen verschillende overleggen samen om de overlegdruk bij schoolbesturen en de gemeente effectief te verlagen.

Bestuur en organisatie

Als college zijn we betrokken bij onze inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. We gaan proactiever de wijk in, waarbij we aansluiten bij de behoeften en kansen in de verschillende wijken en buurten. Dit doen we door de wijkspreekuren effectiever in te zetten. Daarbij zorgen we ervoor dat inwoners altijd een heldere terugkoppeling krijgen op hun melding. Om zichtbaarder te zijn benutten we diverse kanalen, zoals lokale media, de BuitenBeterApp en de Harderwijkse BouwApp.

Samenwerking met regiogemeenten

Samenwerking EHZ en Regio EHPZ

De gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde (EHZ) werken steeds nauwer samen, onder meer in Meerinzicht. Samen hebben we ruim 100.000 inwoners. We willen onze voorzieningen en dienstverlening voor hen verbeteren, maar elke gemeente blijft zelfstandig beslissen.

De komende periode pakken we twee dingen aan om de samenwerking duidelijk en koersvast te maken:

- Een duidelijke visie maken op de samenwerking, bekeken vanuit de inwoner.
- Een strategische agenda opstellen voor EHZ.

Daarnaast werken we regionaal samen met Putten, de provincies Gelderland en Flevoland en de waterschappen (Regio EHPZ). Onze regio is erg aantrekkelijk om te wonen, werken, verblijven en te recreëren. Om grote uitdagingen zoals woningbouw, bereikbaarheid en klimaat goed op te lossen, stellen we een Ruimtelijk Toekomstperspectief en een Regionaal EnergiePerspectief op. We gaan samen aan de slag met grote gemeentegrensoverstijgende opgaven in ons gebied en werken verder uit hoe we samenwerken: dat gaat over het maken van regels en afspraken, het verdelen van rollen en taken en zorgen dat controle goed geregeld is zodat we open kunnen laten zien hoe we samenwerken. Zo maken we keuzes die de regio niet alleen laten groeien, maar vooral beter maken.

Financiën

Een gezonde financiële basis is het fundament om al onze ambities waar te maken. Wij gaan verantwoord en transparant om met de maatschappelijke middelen. Ons beleid is gericht op een sluitende begroting, waarbij we structurele kosten dekken uit structurele inkomsten. We werken transparant en efficiënt. Financiële middelen worden ingezet waar ze nodig zijn, met oog voor een gezonde reservepositie en een zorgvuldige besteding.

We hanteren het principe dat de gebruiker betaalt en streven naar een goede kostendekkendheid voor de diensten die we aanbieden. De OZB-tarieven worden in principe niet meer dan trendmatig verhoogd.

Inzet van extern personeel beperken we tot situaties waarin dit strikt noodzakelijk is, zoals bij uitval of voor specifieke expertise die we zelf niet in huis hebben. Door beleid, financiën en uitvoering samen te laten optrekken en scherp te sturen op kosten en resultaten, zetten we het gemeenschapsgeld effectief en rechtvaardig in.

Subsidies en inkoop

Als gemeente voeren we regie over subsidies en inkoop. Dit doen we door vooraf duidelijk te zijn over wat we willen bereiken, welke resultaten we verwachten en hoe deze bijdragen aan onze doelen. We willen vaker meerjarige subsidies verstrekken. Hiermee borgen we de continuïteit van bepaalde activiteiten. Voor onze subsidiepartners zorgt dit voor meer zekerheid en minder administratieve druk. We sturen aan op rechtmatigheid, doelmatigheid en maatschappelijke effecten. We willen en verwachten dat de ingezette middelen daadwerkelijk bijdragen aan de gewenste resultaten.

Anderzijds zijn er ook subsidies die voor ons beschikbaar zijn. Hier willen we meer gebruik van maken. Het doel is extra middelen te verwerven om Harderwijk en de (EHZ-)regio sterker, robuuster en completer te maken.

Wat gaan we ervoor doen?

- Als er middelen nodig zijn, dan bepalen we per situatie wat passend is: subsidie of inkoop.
- Bij subsidiepartijen die tegen elkaar aan schuren zorgen we dat de opdrachten duidelijker worden ingezet.
- Waar mogelijk zetten we in op meerjarige subsidies.
- We actualiseren ons inkoopbeleid.

Kom in contact

Stadhuis
Havendam 56
3841 AA Harderwijk
Postbus 149
3840 AC Harderwijk

Telefoon
0341 411 911

E-mail
info@harderwijk.nl

Website
harderwijk.nl